

Jeremias

Maipanggep Sin Libro Ay Nay

Si Jeremias et mamadto ay nansilsilbi en Diyos ed Juda manlogi sin 626 B.C. sin timpon Ari Josias. Inpadtopadto na ay dosaen Diyos din ipogaw na mo adi dan dokogan din panaydayawan das didiyosen ya odom ay basbasol da, et indasana din natongpalana, tan sin 586 B.C., dinadael Nebukadnezzar ay ari ed Babilonia din siyodad ay Jerusalem, et inpakaanas Ari Zedekias ya din odom ay taga-Juda ta maiey da ed Babilonia. Inpalobos na ay mataynan si Jeremias ed Juda, ngem baken nabayag yan inpilit di kailiana ay makiey ed Egipto tan emegyat da sin taga-Babilonia.

Ad-adoy linak-am Jeremias ay ligat. Gapo ta binagbagaana din taga-Juda ta somoko da koma sin taga-Babilonia, kanan da en makalipot sisya et inpaibalod da. Pinadas da abe ay ipapse. Nanriris Jeremias en Diyos begew sin ligligat na et inpaammo na din sakit di nemnem na. Gapos di, ad-ado di ammo tako ay maipanggep sin biyag ya ligat na mo din odom ay mamadto sin Daan ay Tolag. Mabalin ay mapapigsa di pammati tako mo basaen tako din napasamak en sisya, tan olay mo napalpaligatan begew sin nansilbiana en Diyos, adi emegyat sin kaibaw na, mo adi et inpasnek na ay nanongpal sin inbilin Diyos ay amagena.

Baken pag dosa di inpadton Jeremias, tan inpadto na abe din pantaolian di ipogaw Diyos sin

kosto ay ili da ya din baro ay itolag Diyos en daida ay isolat na sin nemnem da (ilaen sin 31:31-34).

Din Linaona

Din nangayagan Diyos en Jeremias 1:1-19

Din naipadto maipanggep ed Juda 2:1-25:38

Din nangontraan Jeremias sin nangipadtos baken tet-ewa 26:1-29:32

Din pantaolian di ipogaw Diyos ya din baro ay itolag na 30:1-33:26

Di odom ay napasamak en Jeremias 34:1-45:5

Din naipadto maipanggep sin odom ay nasyon 46:1-51:64

Din nadadaelan di siyodad ay Jerusalem 52:1-34

Din Nangayagan Diyos En Jeremias (1:1-10,17-19)

¹ Siya na di dad-at Jeremias ay anak Hilkias ay esa ay padi ed Anatot ay sakop di Benjamin.

² Inpaammon Diyos din kali na en sisya sin maikasinpo ya tolo ay tawen ay nanturayan Ari Josias ay anak Amon ed Juda.

³ Wada kasin di naipaammo en sisya sin timpon di turay Jehoyakim ay anak Josias. Idi nakdeng di, namin ad-ado pay ay waday inpaibagan Diyos en sisya enggana sin maikalima ay bowan di maikasinpo ya esa ay tawen ay nanturayan Zedekias ay anak Josias. Sin doy ay timpo din naabakan di Jerusalem. Naipakaan din omili isdi et napilit da ay naiey sin odom ay ili.

⁴ Kanan Jeremias, “Siya na din kalin Diyos ay naipaammo en sak-en:

⁵ ‘Idi daan kon pekken sik-a sin eges inam, enggay inaammok sik-a. Sin daan ka pay laeng

maianak, inlalasin kos sik-a ay mansilbi en saken yan dinotokak sik-a ay mangipaammo sin kalik sin nanasyon.’”

6 Songbatak pay yan kanak, “Bakenak met maa- pat tan an-anakak pay laeng.”

7 Ngem kanan Diyos, “Adi ka kanan en an-anak ka, tan masapol ay emey ka sin amin ay ipogaw ay pangibaaak en sik-a ta ibagam amin ay ibilin ko.

8 Adi kan emegyat en daida, tan wadaak ay mangadkadwa ya mangisalakan en sik-a.”

9 Pag iadawan Diyos din takkay na et giniwit na din tepek ko yan kanana, “Nay ipaammok en sik-a di ibagam.

10 Et ed wani ay agew, idawat ko di kalebenggam ay mangipadto si maamag sin nanasyon ay panturayan di ipogaw. Begew sin ipadtom, kabaelam ay manggabot ya mangipababa, manadadael ya mangabak. Kabaelam abe ay mangisaad ya mangimola.

11 12 13 14 15 16

17 “Isonga mansagana ka et ta en ka ibaga en daida am-in ay ibilin ko. Adi ka emegyat en daida tan mo emegyat ka, sepsepek ay paegyaten sik-a sin sangoanan da.

18 Tan ed wani ay agew, panbalinek sik-a si kaman naaladan ay siyodad, kaman posti ay landok ya bronsi ay dingding. Labanen dakan to sin am-in ay ipogaw ed Juda, pati din ari ya odom ay tuturay ya papadi.

19 Ngem olay mo labanen daka, magay bael da, tan wadaak ay mangadkadwa ya manalaknib en sik-a,” kanan Diyos.

2

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37

3

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

*Din Nanokogan Din Israelita En Diyos
 (3:19-25)*

19 Kanan Diyos, “Dakayo ay Israelita, laydelay-dek ay ibilang dakayo ay an-ak ko ya idawtan si maymayat ay daga ay kamaptengan sin am-in ay nasyon. Kanak si nemnem ko en awagan yos sak-en ay ama ya itoltoloy yo ay mangonod en sak-en.

20 Ngem kaman kayon babai ay nanokat si asawa na tan dinmokog kayo.”

21 Waday madnge ay oga sin toktok di dontog. Man-og-oga da ay manpakaasi di ad-ado ay Israelita, tan nanbasbasol da ya nilinglingan da si Yahweh ay Diyos da.

22 Kanan Diyos, “Dakayo ay baken matalek ay ipogaw, mantaoli kayon sak-en, tan laydek ay agasan dakayo ta manbalin kayo ay matalek.”

Asi yon kanan, “Aw, sagongen mis sik-a tan sik-a si Yahweh ay Diyos mi.

23 Magay naibadang na en dakami din nanay-dayawan mi si sinan didiyos sin toktok di dontog. Sik-a anggoy ay Yahweh ay Diyos mi di mangisalakan en dakami ay Israelita.

24 Ngem din nandaydayawan min Baal ay din kadodogis ay didiyosen di gapo ay namaga din inligligatan di aap-o mi ay aan-ak da yan siya abe sin kakarnero ya baka da.

²⁵ Manlakob-o kami ay mangipaila ay palalo di bain mi, tan dakami ya din aam-a mi yan nanbasol kami en sik-a ay Yahweh ay Diyos mi. Adi kami nantongpal en sik-a manipod sin kakitkittoy mi engganad wani.”

4

*Din Kosto Ay Panagbabawi
(4:1-2)*

¹ Kanan Diyos, “Dakayo ay Israelita, mo layden yo ay mantaolin sak-en, masapol ay iwasit yo din kaliligid ko ay didiyosen yo ta adi kayo kasin omaddawi.

² Mo naimposoan di iyat yo ay mansapata en sak-en dowan aben nalinteg di kabibiyag yo, kedawen din nanasyon di bindisyon ko et iday-dayaw das sak-en ay Diyos.”

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30 31

5

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

6

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30

7

*Din Panagdayaw Ay Magay Silbi Na
(7:1-15,22-28)*

¹⁻³ Inbaan Diyos si Jeremias ay emey sin segpan di Timplo ay senggepan di ipogaw ay taga-Juda ay en mandaydayaw. Inbilina ay en pomika isdi ta

ipaammo na din kali na. Kanan Jeremias, “Siya na di inbagan Yahweh ay Kangatoan ay Turay en datako ay Israelita: Balbaliwan yo din panagbiyag yo ya din ogali yo ta say adiak pakaanen dakayo isnan ili ay nay.

⁴ Adi yo patpatien din ipidwapidwa da ay kanan en, ‘Laton ay adi tako maan-ano, tan sinay din Timplon Diyos,’ tan baken tet-ewa di.

⁵ “Tet-ewa koma ay balbaliwan yo din biyag yo ya ogali yo ta kostokosto di iyat yo si esa ya esa.

⁶ Adi yo palpaligaten din mangili, olila ya balo. Adi kayo manpespese si magay basol na sin ili ay nay. Adi kayo aben mandaydayaw si didiyosen tan say kadadaelan yo.

⁷ Mo say iyat yo di, makiteteeak en dakayo si eng-enggana isnan ili ay indawat ko ed idi sin aapo yo.

⁸ “Ngem nay ay mantalek kayo si baken tet-ewa ay kali ay magay silbi na.

⁹ Mangakew kayo, manpese ya makikamalala kayo. Man-etek kayo ay mansapata. Man-idaton kayon Baal ya mandaydayaw kayo si didiyosen ay adi yo am-ammo.

¹⁰ Asi kayo pay omali sin Timplok ay kaidaydayawak yan kanan yo en adi kayo maan-ano et mabalin ay itoltoloy yo din kaliligel ko ay amamagen yo.

¹¹ Ay din pannemnem yo sin Timplok yan liyang ay pantean di tollisan? Sak-en et iilaek din maamamag.

¹² “Emey kayo ed wani ed Shilo ay pinilik ay pandaydayawan da en sak-en ed idi ta ilaen yo

di napasamak sin lugar ay doy* gapo sin basol ay inam-amag di ipogaw ko ay Israelita.

¹³ Namin ado ay nakikaliak en dakayo, ngem adi yo inkaskaso. Ay-ayagak dakayo, ngem adi kayo somongsongbat. Isonga ed wani, gapo ta say inamag yo amin dana,

¹⁴ amagek di kaman din inyat ko ed Shilo sin Timplok ay pantaltalkan yo ya isnan lugar ay indawat kon dakayo ya sin aam-a yo.

¹⁵ Pakaanek abes dakayo sin sangoanak ay kaman din inyat ko sin aag-i yo ay polin Efraim.”

¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹

²² Kanan aben Diyos en Jeremias, “Idi inkaan ko ed Egipto din aam-a yo, magay inbagak ono inbilin ko maipanggep sin daton ay mapooan ono olay sino ay kalasin di daton.

²³ Ngem inbilin ko en daida ay tongpalen das sak-en ta sak-en di Diyos da ya daida di ipogaw ko. Inbagak en daida ay onodan da din panagbiyag ay inbilin ko ta somiged di biyag da.

²⁴ Ngem tineteweng da et adi da tinongpal. Say tinongpal da din makenteg ay nemnem da, isonga adi sinmiged di biyag da mo adi et linmawlawwa.

²⁵ Manipod sin kinmaanan di aam-a yo ed Egipto engganad wani, kanayon ay way inbaak ay mamadto en daida.

²⁶ Ngem adi da inkaskaso et inpakeketeg da din nemnem da. Nasepsep di inamag da mo din inyat di aap-o da.

* ^{7:12} Ed Shilo din damo ay nangisaadan da Josue sin Baol di Tolagan sin dinmatngan da ed Canaan. Sin timpon Jeremias, nabayag ay nababakas. Ilaen abe sin 26:6.

27 Isonga mo ibagam dana et adi da dengngen, kalias et adi dan somongbat.

28 Ibagam ngarud ay daida di nasyon ay adi manongtongpal en Yahweh ay Diyos da ya adi manmange sin pamagbaga na. Enggay maga polos di tet-ewa ay inbaga da.”

Kanan aben Diyos, “Kadodogis sin pangilak din inam-amag di taga-Juda, tan insaad da di sinan didiyos sin Timplok yan indaton da din mismo ay an-ak da ay mapooan sin Tanap ay Ben-Hinnom. Isonga mangadanan to din tanap ay doy si Tanap ay Namsean Das Ad-ado. Kolang di daga ay pangiponponan da sin natey, et maiwalawalang di bangkay da. Maiwalang abe din tong-an di ipogaw ay natey ed idi, tan kaanen di kagobat da sin naiponponan da.”

Palalo ay mansakit di nemnem Jeremias begew sin lawa ay panagbiyag di kakailiana ya din dosa ay ipalak-am Diyos en daida. Gapo ta dinokogan das Diyos ya din linteg na, pansionen das daida ay iey si odom ay il-ili et maga di pamosposan da mo adi et din seg-ang Diyos anggoy, et say ipanemnem Jeremias en daida. (7:29–9:22)

29 30 31 32 33 34

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

9

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

*Din It-ek Koman Di Ipogaw
(9:23-24)*

23 Kanan Diyos, “Adi koman it-it-ek din masirib din laing da ono din napigsa din bikas da ono din babaknang din kinabaknang da.

24 Ngem mo waday mayad ay mangit-ek si kom-pormi, say it-ek na koma din pangawat na ya nangammoana en sak-en, tan sak-en si Diyos ay mangipaila si adi manbalbaliw ay layad ya seg-ang ya kinalinteg isnan daga tan say panlaydak.”*

25 26

10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25

11

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Din Plano Da Ay Mamse En Jeremias (11:18-20)

Pag ipanemnem Jeremias sin taga-Juda din linaon di intolag Diyos sin aap-o da babaen en Moses. Kanana en dosaen Diyos daida maibasar sin tolagan ay sana. Begew sin nangwanianas di, ninemnem din kailiana ay mamse en sisya, ngem adi natongpal. Kanan Jeremias: (11:1-17)

18 Inaammok din panggep di omililiget, tan in-paanmon Diyos en sak-en din am-amagen da.

19 Kamanak din naamo ay karnero ay iey da sin panpaltian, tan adiak ammo di lawa ay panggep da en sak-en. Kanan da ay nantotolag, “Poyoen tako din kaiw ed wani ay makneg pay laeng.

---

* **9:24** 1 Corinto 1:31 ya 2 Corinto 10:17.

Peslen tako ta say malinglingan di ngadana si eng-enggana.”

²⁰ Ngem sik-a ay Kangatoan ay Turay, nalinteg di iyat mo ay mangokom ya inaammom di nemnem di ipogaw. Ipalobos mo kod ay ilaek di panosaam en daida tan intalek ko na ay problimak en sik-a.

21 22 23

12

Din Salodsod Jeremias En Diyos (12:1-6)

¹ Apo Diyos, olay mo makisongbatak en sik-a et sik-a pay dedan di kosto. Ngem olay mo siya di, waday laydek ay salodsoden en sik-a. Apay nga mayat di biyag din maetek ya mangam-amag si lawa?

² Inmolam daida et nanlamot da, ginmabay ya nanbonga da. Idaydayaw daka sin kali da ngem addawi ka sin nemnem da.

³ Ngem sik-a ay Diyos et ammom sak-en. Ililaem din am-amagek ya ammom di ison di layad kon sik-a. Ngem nan ipogaw ay mangam-amag si lawa, igoyod mo koma ay kaman karnero ay maiey sin mapaltian da ta mailalasin da para sin agew ay way mamse en daida.

⁴ Ayye pay nas kabayag na ay mamgaan nan daga mi ya makpit din amin ay logam isnan ili? Enggay natey din aanimal ya titit gapo sin basbasol di omili, dowan da et kanan en adi ka ilaen din am-amagen da.

⁵ Kanan Diyos ay sinombat, “Mo mabbay ka ay makilongba si ipogaw, into pay di iyat mo ay makilongba si kabayo? Mo sin mapteng ay ili yan

maisokba ka, into pay di iyat mo ay manbiyag sin kada sin benget di ginawang ay Jordan?

6 Tan olay din aag-im ya mismo ay pamilyam et linipotan daka. Man-eset da ay mangibaw en sika. Isonga adi ka mantalek en daida olay mo kaman mayat din kali da.”

7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

13

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27

14

*Din Tiyagew Ay Kaeegyat
(14:1-10,19-22)*

1 Siya na di inpaammon Diyos en Jeremias maipanggep sin ando ay tiyagew:

2 “Manladingit din omili ed Juda tan maligligatan din siyodad da. Man-anog-og da din ipogaw ed Jerusalem begew sin daga da.

3 Din babaknang yan panakdoen da din babagen da et emey da sin sakdoan, ngem magay danom si madteng da, isonga mantaoli da ay magay naigto sin isakdo da. Et mansokdong da gapo si bain ya ladingit da.

4 Enggay nabitabtak din lota gapo ta magay odan, isonga din manmolmola abe yan mansokdong da ay mangipaila si ladingit da.

5 Gapo ta enggay magay logam sin dontog, taynan din makawas din kaian-anak ay olbon da.

6 Din atap ay animal sin toktok di dontog yan manngasngas da ay kaman din atap ay aso. Komapsot din mata da gapo ta magay alaben da.

7 “Din ipogaw ko yan man-adawag dan sak-en ay kanan da, ‘Ad-ado ya madagsen kayman nan basol mi ay pamaneknek kontra en dakami, tan namin ado ay dinokogan mis sik-a, ngem gapo sin dayaw mo, badangam kod dakami.

8 Tan sik-a anggoy di pannamnamaan di Israelita. Sik-a di mangisalakan en dakami sin timpon di ligat mi. Apay nga kaman kan mangili isnan ili mi ay mandagos si owat esay labi?

9 Apay nga kaman kan nakibtot ya kaman soldado ay adi makaisalakan si awak na? Wada ka met ay Diyos sin kad-an mi yan dakami di makwani en ipogaw mo. Adi ka paaben tomaytayan!”

10 Pag kanan Diyos, “Layden dana ay ipogaw ay omaddawi en sak-en ya mangamag si adiak layden et adi dan makaitpe sin awak da, isonga adiak malaydan en daida. Adiak linglinglingan din basol da et dosaek daida.”

11 12 13 14 15 16 17 18

19 Kanan Jeremias, “Ay enggay inwasit mo ed Juda ya enggay kadodogis di pangilam ed Zion? Apay nga palalo ay sinogatam dakami et adi kami kaagasan? An-anapen mi di talna ngem magay siged si mas-ed mi. Namnamaen mi ay maagasan kami ngem danag et di wada.

20 Tet-ewa kayman ay binmasol kamin sik-a, dakami ya din aap-o mi.

21 Ngem gapo sin dayaw mo, adi ka kod dokogan dakami ta adi maibabain din madaydayaw ay turay mo. Adi ka koman linglinglingan din intolag mo en dakami.

22 Magay makaidawat si odan sin olay sino ay

didiyosen di nanasyon. Ed daya yan adi na kabaelan si bokbokod na ay mangipawadas odan. Sik-a ay Yahweh ay Diyos mi di pannamnamaan mi, tan sik-a anggoy di makaamag amin isna.”

15

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Din Nanririan Jeremias En Diyos (15:15-21)

¹⁵ Kanan Jeremias, “Apo Diyos, ammok ay makaawat ka. Nemnemem kod sak-en ta bomadang ka. Sik-a koma di mangibaes sin pomalpaligat. Adi ka koman pabaybayagen di anos mo en daida enggana ay pomse da. Nemnemem koma ay sik-a di gapo ay mapalpaligatak.

¹⁶ Nankali ka et pinatik amin ay inbagam. Naragsakanak tan sik-a ay Yahweh ay Diyos ay Kangatoan ay Turay yan inbilang mos sak-en ay mansilbin sik-a.

¹⁷ Adiak polos nakikoykoyog ya nakiragsak sin naayat si ragragsak. Nan-es-esaak tan inturong mo din nemnem ko et palalo di bonget ko sin basol da.

¹⁸ Apay nga magay pap-eng nan ligat ko ya adi kaagasan nan sogat ko? Ay panggep mo ay domismaya et kaman kan obbog ay natdok?”

¹⁹ Pag kanan Diyos ay sinombat, “Mo mambabawi ka, awatek sik-a kasin ay baak. Mo mankali ka si kosto ay baken din magay silbi na, manbalin ka kasin ay pankalkaliak. Baken koman sik-a di awisen di kaipoipogaw ay omonod sin wadas nemnem da, mo adi et sik-a di mangawis en daida.

20 Gobaten dakan to sin ipogaw ay nay, ngem laton ay panbalinek sik-a ay maiarig si makneg ay bronsi ay alad di ili. Adi da makaabak en sik-a, tan wadaak ay manalaknib ya mangisalakan en sik-a.

21 Isalakan kos sik-a sin panakabalin di makedse ay laway nemnem da.” Siya nay kinwanin Diyos.

16

Din Inparit Diyos En Jeremias Ay Mansilbi Ay Sinyal

1 Nankali kasin si Diyos en Jeremias yan kanana,

2 “Adi ka mangasawa ta say magay anak mo sin ili ay nay.

3 Tan nay ay ipaammok en sik-a din mapasamak to sin maianak isna ya din ama ya ina da.

4 Awni et matey das kaeegyat ay sakit, gobat ya betil, ngem maga di mangiladingit ya mangiponpon, mo adi et maiwalang di bangkay da ay kaman tain di animal sin lota et kanen di titit ya atap ay animal.

5 “Sak-en ay Diyos, naey pay di bilin ko en sik-a. Adi ka en makikan sin minatayan ya olay maki-ladingit en daida, tan nay ay kaanek din bindisyon ko sin ipogaw ay nay da, ya adiak ipaila din layad ya seg-ang ko.

6 Matey dan to din waday kabigbigana ya din nababa, ngem maga di mangiponpon en daida. Maga abe di mangged sin awak na ono mangoskos sin book na ay mangipailas ladingit na.

7 Maga abe di mangidawat si makan ya inom ay mangliwliwa sin manladladingit, olay mo si ama na ono si ina na di natey.

⁸ “Adi ka aben makikan ya makiinom sin beey ay nanopaltian da ay manraragsak,

⁹ tan sak-en ay si Yahweh ay Diyos di Israelita et sak-en din Kangatoan ay Turay yan siya na di ibagak: Awni et ipaginek ko din kalin di maki-ragragsak ay ipogaw sin kasalan ya odom ay ragragsak, tan maga di mankasal. Mapasamak na sin timpo yo ya sin pangilaan yo.

¹⁰ “Mo ibagam am-in dana sin kaipoipogaw, damagen da mo sinoy gapo ay inkeddeng ko nan palalo ay dosa en daida. Layden da ayammoan mo sinoy basol dan sak-en ay Diyos da.

¹¹ Asi kan ibagan daida, ‘Siya na di songbat Diyos en dakayo. Di gapo na et tinmaynan din aam-a yo ta mandayaw ya mansilbi das odom ay diyos. Dinmokog da et adi dan tinongtongpal din linteg ko.

¹² Ngem baken anggoy nidi, tan mo dakayo pay yan sinepsep yo din basbasol di aam-a yo. Tan nay ay on-onodan yo am-in din lawa ay laylayden di makenteg ay nemnem yo yan sigaan yo ay manongpal en sak-en.

¹³ Gapos na, ipakaan kos dakayo sin ili ay nay ta emey kayos odom ay ili ay adi yo ammo ya adi aben ammon di aam-a yo. Olay isdi kayo ay mansilsilbi si natken ay diyos si inagew ya nilabi, tan magan to di seg-ang kon dakayo.’ ”

*Din Pantaolian Da Ay Mapos Addawi Ay Ili Ya
Din Nangon-onay Dosa Da*

¹⁴ Kanan aben Diyos, “Domteng to di timpo ay adi dan kanan ay mansapata, ‘Isapatak sin mat-

matago ay Diyos ay nangikaan sin Israelita ed Egipto.'

¹⁵ Kanan dan to, 'Isapatak sin matmatago ay Diyos ay nangikaan sin Israelita sin nasyon ed amyanan ya sin amin ay il-ili ay nangipaaddawiana en daida.' Tan itaolik daida sin daga ay indawat ko sin aap-o da.

¹⁶ Ngem sakbay ay amagek di, man-ibaaak si en manpap en daida ay kaman din iyat di man-abtabokol. Mo makdeng di, man-ibaaak si en manganop en daida sin dodontog, bilbilig ya liyang.

¹⁷ Tan ilaek amin ay am-amagen da et adi mailingeb en sak-en din basbasol da.

¹⁸ Isonga kostokosto di panosaak en daida sin basbasol da tan inpakadodogis da din daga ay pinilik begew sin baken matmatago ay didiyosen da."

Din Kararag Jeremias Ay Nangipailas Talek Na En Diyos

¹⁹ Kanan Jeremias ay nankararag, "Apo Diyos, sik-a di poon di bikas ko, sik-a abe di panka-mangak ya salaknib ko sin timpon di ligat ko. Emey dan sik-a din nanasyon ay mapo sin amin ay solin di daga yan kanan da, 'Pag magay silbi na ay didiyosen di wada sin aap-o mi yan magay pansigdan si idawat da.

²⁰ Ay mabalin ay amagen di ipogaw di diyos da? Aw, ngem din amagen da et baken tet-ewa ay Diyos.' "

21 Kanan Diyos ay sinombat, “Mo siya sa, itdoak daida. Ipailak en daida din panakabalin ko et ammoen dan to ay si Yahweh di ngadan ko.”

17

1 2 3 4

*Nankinalasi Ay Pamagbaga
(17:5-10,13-14)*

5 Siya na di kanan Diyos, “Madosa di omaddawi en sak-en ya mantalek si kabaelan di ipogaw.

6 Maiarig si kaiw sin kadardaratan ono manpait ay lota ay magay gomabay et magay pansigdan si mas-ed na.

7 Ngem nagasat din ipogaw ay mantalek en sak-en ay Diyos.

8 Maiarig si kaiw ay ginmabay sin benget di danom et komamang din lamot na sin ginawang. Adi emegyat mo domteng di tiyagew, tan komakaman ay maata din tobo na. Adi madanagan mo adi man-odan yan magay somaldengan di pan-lamsana.

9 “Sino di makaawat si nemnem di ipogaw? Tan din nemnem di ipogaw et maetek ay magay is-iso na ya adi kaagasan?

10 Sak-en ay Diyos di mangosig ya mamadas si nemnem ya panggep di ipogaw et gon-gonaak di ipogaw insigon sin inam-amag na.”

11 12

13 Sik-a ay Diyos di pannamnamaan di Israelita. Amin ay manlingling ono manokog en sik-a et maibabain da yan mantongpal da sin kad-an di natey ed dallem, tan dinokogan daka ay Yahweh

ay kaman obbog ay kapoan di danom ay mangidawat si biyag.

¹⁴ Omagas ka kod ay Apo ta dadlonak mailatonan, omisalakan ka ta maisalakanak si kosto, tan sik-a di daydayawek.

15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

18

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23

19

Din Nagopak Ay Koli

¹ Inbilin Diyos en Jeremias ay en manlako si dinamili ay koli. Inbaga na abe en man-itakin sin papangolo ya nankakay ay papadi

² ta bomala da sin segpan ay makwani en Pit-ing di Koli ay emey sin Tanap ay Ben-hinnom ta ena ipaammo din inbagan Diyos.

³ Siya nay inbilin Diyos ay inbagan Jeremias, "Dakayo ay aarin di Juda ya ipogaw ed Jerusalem, dengngen yo din kalin Yahweh ay Kangatoan ay Turay ay Diyos di Israelita: Awni et ipawadak di kaaegyat ay pasamak isna ay lugar et masngang di amin ay mannge.

⁴ Say amagek di tan dinokogan das sak-en ya inpakadodogis da nan ili sin nan-idatdatonan da si didiyosen ay adi da am-ammo ya adi aben ammon din aari ya aap-o da. Inpaoyas da abe sin ili di dadan di ad-ado ay magay basol da.

⁵ Nan-amag da pay sin toktok di dontog si pandatonan da en Baal et isdi ay pinooan da ay indaton din aan-ak da. Din nay ay inamag da

et adiak polos inbilin ono inbaga ya adiak polos ninemnem.

⁶ Isonga domteng to di timpo ay baken Tofet ono Ben-hinnom di ibaga da ay ngadan din ili ay nay mo adi et Tanap ay Namsean das Ad-ado.

⁷ Isna ay lugar, awni et dadaelek di planon di taga-Juda ya taga-Jerusalem. Iturong kon to di pamsean din kalaban da en daida babaen si kampilan, et bay-ak to ay kanen di titit ya animal din awak da.

⁸ Ipawadak dana ay kaeegyat ay pasamak sin siyodad ay nay et masdaaw ya masngang dan to di malabas ay mangila sin ligat ay linak-am da.

⁹ Gapo sin doy ay amagek, isida da din mismo ay aan-ak da ya man-asisida da, tan mankolang dan to si makan gapo sin panlikoban di kalaban da ay mangipapati ay mamse en daida.”

¹⁰ Pag ibilin Diyos ay gopaken Jeremias din koli sin sangoanan di lallalaki ay koyogena, et inamag na di.

¹¹ Pag nan kanan, “Siya nay kanan Diyos ay Kangatoan ay Turay. Ilaen yo san nagopak ay koli ay adi polos maiamag. Kaman nidi met laeng di iyat ko sin ipogaw ay nay da ya isnan ili. Maikaot din natey ed Tofet enggana ay magay lugar ay paniakaotan.

¹² Panbalinek to din lugar ay nay ay kaman ed Tofet,

¹³ et komadodogis ay kaman ed Tofet din kabee-beey ed Jerusalem ya din beey di aari. Komadodogis amin din beey ay di atep da et nanopooan das insinso ya nangisoyatan das arak ay naidaton sin amin ay naparsua ed daya ya

didiyosen.”

¹⁴ Idi nakdeng ay kinwani na di, pag mantaoli si Jeremias ay napod Tofet ay nangibaaan Diyos en sisya ay en mangipaammo sin mapasamak sin tapin di agew. Pinmika sin bel-ayan di Timplo yan kanana sin amin ay ipogaw,

¹⁵ “Siya na di kanan Yahweh ay Kangatoan ay Turay ay Diyos di Israelita, ‘Dadlonak ipadateng dana ay ligat ay inbagak ay amagek sin siyodad ay nay ya sin amin ay ili ay sakop na, tan inpakenteg yo din nemnem yo et sigaan yo ay mannge sin kalik.’ ”

20

1 2 3 4 5 6

Din Nanririan Jeremias En Diyos (20:7-15)

Idi dinngen Pasur ay opisyal di papadi din inpadton Jeremias ay sana, inpasoplit na et inbilina ay ipeey dan siki na sin nalolokawan ay nandemilan di dowa ay tabla, asi da pan-ipiten. Idi inpabolos na sin kabigatana, kanan Jeremias en ilaenan to din kateyan di gagayyem na si gobat. Mo sisya pay ya din pamilya na, maiey da ed Babilonia ta mantee das di engganas kateyan da. (20:1-6)

⁷ Pag kanan Jeremias, “Apo Diyos, inmietek ka et naietekanak. Napigsa ka mo sak-en et inmabak ka. Somis-iyek din amin ay ipogaw si kankanayon.

⁸ Tonggal mankaliak masapol ay manbogbo-gawak ay mangiyew sin lawa ay maam-amag

ya mangipadto sin domteng to ay panangdadael. Isonga kanayon ay omoy-oyaw ya lomaslasoy da gapo sin mangibagbagaak sin kalim.

⁹ Ngem no kanak en gominekak ta somaldengak ay mangibagbaga sin kalim, manbalin din kalim si kaman apoy sin nemnem ko ya oneg di awak ko. Et enggay nabbayak ay adiak kabaelan ay mangiitpe.

¹⁰ Ninemnem ko ay gominekak, tan dindinngek din iay-ayasak di ipogaw ay lomaslasoy. ‘Sanas Kaeegyat! Pag kaeegyat ay dosa di ipadtopadto na. Idarum tako!’ kanan da. Olay din gagayyem ko et sedsed-en da di kaisokbaak. Kanan da, ‘Mabalin siguro ay maietekan et depapen tako ta makaibaes tako!’

¹¹ “Ngem sik-a ay Diyos di komadkadwa ya manakabalin ka et maabak din pomalpaligat. Palalo ay maibabain da tan adi matongpal din layden da. Maibabain dan to si eng-enggana et adi polos malinglingan.

¹² Ngem sik-a ay Diyos ay Kangatoan ay Turay et padasem din nalinteg ya mailam din nemnem di ipogaw. Ipailam kod di panangbaes mo sin kalaban ko, tan intalek kon sik-a din problimak.”

¹³ Mankanta tako ay mangidaydayaw en Diyos, tan insalakana din maligligatan sin laway nemnem da.

¹⁴ Ngem sapay koma dedan ta mabaosan din agew ay naianakak, din agew ay inmianakan inak.

¹⁵ Mabaosan koma abe din ipogaw ay nangipadamag en amak ay binmalay anak na ay lalaki et naragsakan sisya.

16 17 18

21

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

221 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30**23**

*Din Nalinteg Ay Polin David Ay Manturay To
(23:1-8)*

Idi en ginobat din soldadon di Babilonia ed Jerusalem yan nilikob da din siyodad, inpaayag Ari Zedekias si Jeremias ta damagena mo mabalin ay man-amag si Diyos si milagro ta maabak din taga-Babilonia ya somaa da. Ngem kanan Jeremias en nakeddengan din siyodad ay mabakas ya mapooan. Din mayad ay matago et bomala da koma sin siyodad ta somoko da sin taga-Babilonia, tan din mantetee sin siyodad et sigurado ay matey da sin gobat, betil ono sakit. Pag ipaammon Jeremias sin kaipoipogaw din dosa ay inkeddeng Diyos sin lawa ay aari ay nanturturay ed Juda sin timpo na ay da Sallum en Jehoyakim ay anak Josias ya si Jehoyakin ay anak Jehoyakim. (21:1-22:30)

¹ Kanan Diyos, “Kaasi pay din maiarig si mangay-ayowan si karnero ay mangipappapse ya mangipansisian sin ipogaw ko.

² Sak-en si Yahweh ay Diyos di Israelita et siya nay kanak maipanggep sin tuturay ay lebbeng na ay mangayowan sin ipogaw ko: Nansisanen yo ya

inpakaan yo din ipogaw ko. Adi kayo inayowanen daida, isonga dosaek dakayo gapo sin lawa ay inam-amag yo.

³ Awni et pataoliek din ipogaw ko manipod sin amin ay nasyon ay nangipansisianak en daida.

⁴ Man-isaadak si tuturay ay mangayowan en daida et magay pan-egyatan da ya magay malitaw en daida. Adi da aben madisdismaya,” kanan Diyos.

⁵ “Sigurado ay domteng di timpo ay isaad kon to ay ari di esa ay nalinteg ay polin David ay maiarig si pingi. Nalaing sisya ay manturay et nalinteg ya kosto di iyat na sin kaipoipogaw isnan ili.

⁶ Sin timpon di turay na, maisalakan din taga-Juda ya Israel ya magay pan-egyatan da. Din maipangadan en sisya et ‘Si Diyos di Napoan di Kinalinteg mi.’

⁷ “Gapo sidi, domteng to di timpo ay mansapata din ipogaw yan adi dan kanan, ‘Isapatak en Diyos ay nangikaan sin Israelita ed Egipto.’

⁸ Tan kanan dan to, ‘Isapatak en Diyos ay nangikaan sin Israelita sin nasyon ed amyanan ya sin amin ay il-ili ay nangipaaddawiana en daida.’ Et mantee dan to sin bokod da ay daga.”

9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Din Mangipadtos Baken Tet-ewa (23:23-29)

²³ Kanan Diyos, “Sak-en si Diyos ay wadas amin ay kad-an ay baken owat es-esa ay lugar.

²⁴ Maga polos di makabael ay mantabon si lugar ay adiak maila, tan wadaak sin amin ay lugar ed langit ya isnan daga.

25 Dinngek din inbagbagan di mamadto ay man-ipadto si baken tet-ewa ay mangos-osal sin ngadan ko. Kanan da en waday inpaammok en daida ay iitaw.

26 Ay maney pay di pan-ipadtoan dana si baken tet-ewa mo adi et din mapos nemnem da.

27 Ipagarup da ay gapo sin iitaw da yan linglingan din ipogaw kos sak-en ay kaman din inyat di aap-o da et say dinaydayaw das Baal.

28 Din mamadto ay owat nan-iitaw et olay ibaga na din iitaw na, ngem din nannge sin kalik, matalek koma ay mangibaga si kosto. Baken maniso di garami ya lames di bakakew. Addawi abe ay natken din owat iitaw sin inpaammok ay kali.

29 Tan din kalik et kaman apoy ya kaman martyo ay manmekmek si bato.”

30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Din Dowa Ay Baskit Ay Napay-an Si Igos

Idi inpakaan din taga-Babilonia da Ari Jehoyakin ay anak Ari Jehoyakim ya din papangolon di ipogaw ya nankalalaing ay man-obra ed Juda ta mantee da ed Babilonia, waday doway baskit ay inpailan Diyos en Jeremias. Di esa yan napay-an si mam-is ay igos, di esa pay yan lawlawa ay igos ay adi kakan. Kanan Diyos en din mam-is ay igos yan say kaiarigana din ipogaw ay enggay naiey ed Babilonia. Ayowananas daida et mantaoli din poli da sin bokod da ay ili. Mo din lawlawa pay ay igos, daidas da Ari Zedekias ya din nakalasat sin naabakan di Jerusalem. Dosaen Diyos daida am-in enggana ay magay mabay-an.

Sakbay ay naamag dana, waday inpaipadton Diyos en Jeremias sin maikap-at ay tawen ay nanturayan Ari Jehoyakim. Kanan Jeremias sin kaipoipogaw en inpidwapidwa na ay nangibaga sin kalin Diyos en daida sin oneg di dowanpo ya tolo ay tawen manlogi sin timpon Ari Josias ya siya met laeng di inam-amag din iib-a na ay mamadto, ngem adi dan pinatpati. Gapo sidi, siya na di mapasamak en daida. (24:1-25:7)

24

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

25

1 2 3 4 5 6 7

*Din Pansilbian Da Sin Ari Ed Babilonia Si Pitopolo Ay Tawen
(25:8-14)*

⁸ Kanan Diyos ay Kangatoan ay Turay, “Gapo ta tineteweng yo din inbagbagak en dakayo,

⁹ ayagak din kailili sin amyanan ya si Ari Nebukadnezzar ay mansilbi en sak-en, et ipangok daida ay en makigobat sin taga-Juda ya din nand-inmang ay il-ili. Tan din panggep ko et dadlon dan madadael si eng-enggana. Panbalinek daida ay il-ili ay laslasoyen di odom ay ipogaw et mo ilaen da, kanan da en, ‘Ay inayan!’

¹⁰ Ipaginek ko din kalin di makiragragsak ay ipogaw sin kasalan ya odom ay ragragsak, tan maga di mankasal. Maga abe di magiling sin gilingan da ya lana ay pansilaw da.

11 Manbalin ay daga ay magay silbi na din intiro ay ili ay nay ya din nandinmang ay il-ili, et man-silbi da sin ari ed Babilonia si pitopoloy ay tawen.

12 “Ngem mo makdeng pay din pitopoloy ay tawen ay sana, dosaek met laeng din ari ed Babilonia ya din ili na begew sin basbasol da et panbalinek din ili da si lugar ay magay silbi nas eng-enggana.

13 Ipalak-am kon to en daida am-in ay dosa ay naisolat sin libro ay nay ay inpaipadtok en Jeremias kontra en daida ya din odom abe ay nanasyon.

14 Gon-gonaak daida insigon sin inam-amag da ay mismo, et ad-ado di nasyon ya nankapipigsa ay aari ay mangibag-en met laeng en daida,” kin-wanin Diyos.

Pag ipadton Jeremias din dosa ay ipalak-am Diyos sin am-in ay nasyon isnan daga. Kanana en peslen Diyos din nangam-amag si lawa sin am-in ay solin di lobong et maiwalang din bangkay da ay kaman din tain di animal sin lota. (25:15-38)

15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32
33 34 35 36 37 38

26

Din Istay Dan Pamsean En Jeremias (26:1-19,24)

1 Idi nanlogi ay manturay si Jehoyakim ay anak Josias ed Juda, waday inpaammon Diyos en Jeremias ay kanana,

2 “Pomika ka sin bel-ayan di Timplo ay beey ko ta ibagam amin ay inbilin kon sik-a sin amin ay

ipogaw ed Juda ay en mandayaw isdi. Masapol ay maga di ilimed mo ay olay esay kali.

³ Siguro ay dengngen da et manbabawi da sin lawa ay am-amagen da. Mo say iyat da, adiak itoloy ay manosa en daida gapo sin basbasol da.

⁴ Ibagam en daida ay sak-en ay Diyos di nangibaga ay masapol ay tongpalen da din linteg ay inbilin ko en daida.

⁵ Masapol abe ay tongpalen da din kalin di baak ay mamadto. Namin ado ay waday inbaak en daida, ngem adi dan pinatpati.

⁶ Mo adi dan patien, bakasek to din Timplo ay nay ay kaman din inyat ko ed Shilo,* et mo waday mamaos si ib-a na sin olay sino ay nasyon isnan daga, kanana, ‘Maamag koman sik-a di kaman din nanadaelan Diyos ed Jerusalem.’ ”

⁷ Dinngen din papadi, mamadto ya kaipoipogaw nan inbagan Jeremias sin Timplo.

⁸ Idi makdeng ay inbaga na amin din inbilin Diyos, kadepap dan sisya yan kanan da, “Masapol ay matey ka.

⁹ Apay nga inosal moy ngadan Diyos ay nangipadto ay manbalin si kaman ed Shilo din Timplo ay nay et madadael nan siyodad ya magaymantee?” Et inalibongbongan din kaipoipogaw si Jeremias sin Timplo.

¹⁰ Idi dinngen din oopisyal ed Juda di napasamak, binmala da sin palasyo et en da timokdo sin segpan di makwani en Baro ay Segpan di Timplo.

* **26:6** Jeremias 7:12.

¹¹ Idi siya di, kanan din papadi ya mamadto sin oopisyal ya kaipoipogaw, “Lebbeng na ay maked-dengan ay matey nan ipogaw ay nay, tan nan-ipadto si maikontra isnan siyodad et dakayo ay mismo yan dinnge yo.”

¹² Pag kanan Jeremias sin amin ay oopisyal ya ipogaw, “Si Diyos di nangibaan sak-en ay mangipadto sin dinnge yo ay maikontra sin Timplo ya isnan siyodad.

¹³ Isonga ed wani, balbaliwan yo koma din ogali yo ya am-amagen yo ta tongpalen yo din kalin Yahweh ay Diyos yo et ibabawi na din inkeddeng na ay dosa yo.

¹⁴ Mo pay sak-en, tengel yo din biyag ko, isonga amagen yo mo sino di nemnemen yo ay kosto para en sak-en.

¹⁵ Ngem sinay di nemnemen yo, dakayo ya din omili isnan siyodad: Mo pomse kayo, bomasol kayo ay manpese si magay basol na, tan si Diyos di nangibaan sak-en ay mangibagas na en dakayo.”

¹⁶ Idi siya di, kanan din oopisyal ya kaipoipogaw sin papadi ya mamadto, “Baken lemebbeng ay matey din ipogaw ay nay, tan din inpadto nan datako et napon Yahweh ay Diyos tako.”

¹⁷ Pag pomika di odom ay papangolo yan kanan da sin ipogaw ay nasisinop,

¹⁸ “Sin nanturayan Hezekias ed Juda, nan-ipadto si Mikias ay taga-Moreset yan kanana sin amin ay ipogaw, ‘Awni et mabakas ed Jerusalem. Maiwalang din amag di nadadael ay bebbeey et maalado di odom ay daga ay naisaadan di siyodad. Din bilig abe ay naisaadan di Timplo et

mabeas.[†]

¹⁹ Ngem adi pinsen Ari Hezekias ya din ipogaw na si Mikias. Immegyat si Hezekias en Diyos et nankedaw si seg-ang na, isongga inbabawin Diyos din panggep na ay manosa en daida. Ay layden yo ay datako met laeng di mangianap si mawadaan di ligat tako?”

^{20 21 22 23}

²⁴ Begew isnan inbaga da ya gapo abe ta insakit Ahikam ay anak Safan si Jeremias, adi naipolang sin omili ay mamse en sisya.

Din Nanakwangan Jeremias Si Pako

Sin maikap-at ay tawen ay nanturayan Jedekias ed Juda, inbilin Diyos ay man-amag si Jeremias si pako ta asi na iamag sin tenged na sin kad-an di palasyo. Pag kanan Jeremias sin oop-isyal ay panakaawak di nandinmang ay il-ili ay en nakingalat en Ari Zedekias, “Awni et ipolang Diyos din il-ili yo en Ari Nebukadnezzar ed Babilonia et mansilbi kayo en sisya ya sin anak na ya siya abe sin apo na. Mo adi kayo manpaituray en sisya, dosaen Diyos dakayo et matey kayos gobat, betil ya sakit. Adi yo patpatien din kanan di mamadto, manpontos ya man-gengey mo kanan da en laton ay adi kayo mansilbi sin ari ed Babilonia, tan etek da di. Ngem mo manpaituray kayo en sisya, ipalobos Diyos ay mantee kayo sin bokod yo ay il-ili. Siya sa di kanan Diyos.”

27

Siya met laeng di inbagan Jeremias en Ari

---

† **26:18** Mikias 3:12.

Zedekias. Kanana abe en din nankangingina ay bonag ay nabay-an sin Timplo ya sin palasyo et maiey dan to ed Babilonia, ngem pag dan maitaoli sin kosto ay napoan da. (27:1-22)
 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Si Hananias Ay Nangipadtos Baken Tet-ewa

Sin doy met laeng ay tawen, waday mamadto ay manngadan si Hananias ay en nakingalat en Jeremias sin Timplo. Kinaana din pako sin tenged Jeremias et ginotlo na sin sangoanan di papadi ya kaipoipogaw. Pag nan kanan, “Sya nay kanan Diyos: Sin oneg di dowa ay tawen, gotloek abe din pako ay inpeey Ari Nebukadnezzar sin tenged di nasyon. Kaanek di kabaelana et itaolik si Ari Jehoyakin ya am-in din kaipoipogaw ay napilit ay naiey ed Babilonia.”

Baken nabayag yan inbaan Diyos si Jeremias ay ena ibaga en Hananias, “Sya nay kinwanin Diyos: Ginotlom kayman di pako ay kaiw, ngem sokatak si landok. Awni man et mansilbi am-in da nan nasyon en Ari Nebukadnezzar ed Babilonia. Et mo sik-a pay, gapo ta inawis mo din kaipoipogaw ta mamati das etek ya kontraen das sak-en, matey ka sin oneg di tawen ay nay.”

28

Idi inmey di dowa ay bowan, natongpal din inpadton Jeremias et natey si Hananias. (28:1-17)
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

29

(29:1,10-14)

¹ Ed Jerusalem, nansolat si Jeremias sin papadi, mamadto ya amin ay ipogaw ay in-ey Nebukad-nezzar ed Babilonia ay napod Jerusalem.

2 3 4 5 6 7 8 9

¹⁰ Kanan Jeremias sin solat na, “Siya na di kanan Diyos: Mo mantapos din pitopolo ay tawen ay pangiturayan di Babilonia sin odom ay nanasyon, omaliak sin kad-an yo ta tongpalek din inkarik ay itaolik dakayo sin ili yo.

¹¹ Tan ammok di planok para en dakayo. Din planok et para sin pansigdan yo ay baken din panligatan yo, ta mawadaan kayo si mayat ay namnama sin tapin di agew.

¹² Et mo mankararag kayon sak-en, songbatak din kararag yo.

¹³ Mo napasnek kayo ay manganap en sak-en et domteng kayo.

¹⁴ Ipalobos ko ay detngen yos sak-en yan ayagak dakayo sin amin ay nasyon ay nangipaaddawiak en dakayo ta itaolik dakayo sin ili yo.”

15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32

30

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24

31

1 2 3 4 5 6

*Din Pantaolian Di Israelita
(31:7-17,23-37)*

⁷ Kanan Diyos, “Ipigsa yo ay mangikantas ragsak yo begew ed Israel ay kabanolan sin amin ay nasyon. Mankanta kayo ay mandaydayaw et

kanan yo, ‘Isalakan mo koma ay Diyos din ipogaw mo. Isalakan mo amin din nabay-an en daida.’*

⁸ Alaek to daida sin nasyon ed amyangan ya sin kaaddawian ay solin di daga et itaolik daida sin ili da. Maikoyog en daida din nagodab, pilay, babbabai ay way anak da ya din masikog, et adado da ay somaa.

⁹ Man-og-oga ya mankararag da sin pangipangoak en daida ay somaa. Ipangok daida si kad-an di ad-ado ay danom ya mapteng ay danan et adi dan maisokba, tan maibilangak ay aman din nasyon ay Israel yan ed Efraim di ibilang ko ay inoona.†

¹⁰ “Sak-en si Diyos. Dengngen yo ay nanasyon din kalik ta ipaammo yo sin addawi ay il-ili. Sak-en di nangipansisian sin Israelita ngem awni et sinopek daida kasin ya ayowanak daida ay kaman din iyat di manpaspastol si karnero.

¹¹ Tan sinobot ko ed Israel et insalakan kos daida sin napiigsa ay nasyon ay nangabak en daida.

¹² Manragsak da ay mankanta sin toktok di dontog ay Zion. Manragsak da gapo sin bindisyon ko ay makan, danom di obas, lana, ya anak di karnero ya baka da. Maiarig da si nas-et di sibog na ay garden et adi da kasin manladingit.

¹³ Mansala dan to din babalasang gapo si ragsak da yan manragsak da abe din babbaro ya nankakay. Liwliwaek daida et panbalinek si

* ^{31:7} Siya sa din kanana sin Hebreo (MT). Din kanana abe sin LXX et: *Insalakan Diyos din ipogaw na. Insalakana amin din nabay-an en daida.* † ^{31:9} Ed Efraim di panakaawak din sinpo ay tribu ay tapin din nasyon ay Israel. Dowa abe ay tribu di naitatapi ed Juda.

ragsak din ladingit da.

¹⁴ Mapnek dan to din papadi sin idawat ko ay makan yan idawat ko amin din kasapolan di ipogaw ko.”

¹⁵ Siya na di kanan Diyos, “Madnge di palalo ay man-og-oga ay manladladingit ed Rama, tan og-ogaan Raquel din aan-ak na. Adi polos kaliwliwa, tan namaga da.”[‡]

¹⁶ Isonga kanan Diyos, “Somaldeng ka ay man-og-oga ya manladladingit tan magon-gonaan ka sin oblam ya mantaoli din aan-ak mo ay mapo sin ilin di kalaban mo

¹⁷ et waday namnamam sin omal-ali ay agew.”

¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²²

²³ Kanan Yahweh ay Kangatoan ay Turay ay Diyos di Israelita, “Awni et mo itaolik din ipogaw ko ed Juda ya sin il-ili ay sakop na yan kanan da, ‘Sapay ta bindisyonan Diyos ed Jerusalem, din nasantoan ay dontog ay panbeeyana.’

²⁴ Awni et matopog da din man-ili ed Juda ya sin il-ili ay sakop na. Wada dan to di manmolmola ya waday manpaspastol si karnero.

²⁵ Idawat kon to di kasapolan di kinmapsot ya nabbay ya papigsaek kasin daida.”

²⁶ Idi siya di, binmangonak et nanmokilangak yan maymayat baw din seyep ko.

²⁷ Kanan Diyos, “Domteng to di timpo ay paad-adoek di ipogaw ya animal ed Juda.

²⁸ Mo intoy inyat ko ay nanggabot, nanadael ya namaligat en daida, siya met laeng di kinaannad ko ay mangimola ya mangipagabay en daida.

[‡] 31:15 Mateo 2:18.

29 Sin domtengan di timpo ay sana, adi et kanan di ipogaw din apat ay nay, ‘Nangan din aam-a da si naalsem ay obas et nakilem di aan-ak da.’

30 Tan din mangan si naalsem ay obas et sisya ay mismo di makilem. Iso na abe ay matey di ipogaw begew sin bokod na ay basol.

31 “Domteng to di timpo ay man-amagak si baro ay tolagan sin ipogaw ed Israel ya Juda.

32 Din nay baro ay tolagan et baken kaman din intolag ko sin aap-o da sin nangitakkayak en daida sin nangikaanak en daida ed Egipto, tan adi da tinongtongpal din doy ay intolag ko en daida, olay mo maiarigak si asawa da.

33 Ngem sin domtengana di ay timpo, siya na di itolag ko sin polin Israel: isolat ko din linteg ko sin nemnem da ta maigtos di, et sak-en di bigbigen da ay Diyos da ya daida di ipogaw ko.

34 Isonga sin doy ay timpo, adi masapol ay it-doan dan aag-i da ya kailian da ay mangwani en ammoan da komas Diyos, tan enggay ammo da am-in sak-en, olay din kababaan ay ipogaw ya olay abe din kangatoan. Tan pakawanek din basbasol da et adiak kasin nemnemnemen din lawa ay inam-amag da.”§

35 Siya na di kanan Diyos ay nangisaad sin agew ta say maneysey-ang sin kaagawan ya nangiolnos sin pantean din bowan ya tatalaw ay maningting-gaw sin labi. Papigsaena din dalloyon sin baybay et man-agodood. Sisya si Yahweh ay Kangatoan ay Turay.

36 Inkari na ay komakaman ed Israel ay kaman din mawawadaan abe dana ay pinarsua na ed

daya sin kad-an da.

³⁷ Kanana, “Naligat ay malkod ed daya ya maanap din lanad di daga. Iso na abe ay naligat ay dokogak din amin ay polin Israel gapo sin basbasol da.”

^{38 39 40}

32

Din Nanlakoan Jeremias Si Daga (32:1-15,26-41)

¹ Sin maikasinfo ay tawen ay nanturayan Zedekias ed Juda, waday kalin Diyos ay naipaammo en Jeremias. Siya abe di maikasinfo ya wao ay tawen ay nanturayan Nebukadnezzar ed Babilonia.

² Sin doy ay timpo, linilikob ya gobgobaten din sosoldado ay taga-Babilonia din siyodad ay Jerusalem. Din mamadto ay si Jeremias yan wada ay naibabalod sin pantean di gogowardiyen di palasyon di ari ed Juda.

³ Inpaibalod Ari Zedekias si Jeremias begew sin inpadto na ay kanana, “Siya na di ibagan Diyos: Ipalobos ko ay abaken din ari ed Babilonia din siyodad ay nay

⁴ et adi makalisi si Ari Zedekias mo adi et maipolang sin ari ed Babilonia et maila na ya mankali da ay sangosango.

⁵ Maiey si Zedekias ed Babilonia et manteees di enggana ay dosaek sisya. Olay mo makigobat sin taga-Babilonia et adi mangabak.”

⁶ Kanan Jeremias, “Inbagan Diyos en sak-en

⁷ ay omali si Hanamel ay anak Sallum ay pangamaek et damagena mo lakoak din payew na ed

Anatot. Waday lebbeng ko ay manlako, tan sak-en di kaasag-enan ay ton-od na.

⁸ Natongpal din inbagan Diyos, tan inmali din kasingsing ko yan kanana, ‘Lakoam din dagak ed Anatot ay sakop di Benjamin. Sik-a di kaasag-enan ay ton-od ko et waday lebbeng mo ay manlako ya mangoka, isonga lakoam ta okaem.’ Naawatak ay siya na di inbilin Diyos ay amagek.

⁹ Et nilakoak din payew Hanamel et tinimbang ko din pilak yan manbanol si sinpo ya pito ay palata.

¹⁰ “Pinirmaak ya pinatistigoak din kasolatan yan indawat ko din pilak.

¹¹ Idi makdeng di, inak din kasolatan ay pamanekek di nanlakoak, din nakalokat ay kopya ya din baken nakalokat ay say naisolatan din tolagan.

¹² Indawat ko dana en Baruk ay anak Nerias ya apon Maseyas. Indawat kon sisya sin sangoanan Hanamel, din sasaksi ay nanopirma sin kasolatan ya sin Jujudio ay tomotokdo sin pantean di gogowardiya.

¹³ Sin sangoanan da amin, kanak en Baruk,

¹⁴ ‘Binilin daka en Yahweh ay Kangatoan ay Turay ay Diyos di Israelita ay alaem dana ay kasolatan ta idolin mo si koli ay dinamili ta adi da madadael.

¹⁵ Tan siya na din kanana: Awni et wada kasin di manlako ya mangilakos bebbeey, papayew ya kaobasan sin nay ay ili.’”

¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵

²⁶ Idi makdeng di, waday inpaammon Diyos en Jeremias ay kanana,

27 “Sak-en si Yahweh ay Diyos di amin ay ipogaw. Maga polos di adiak kabaelan ay amagen.

28 Isonga ipalobos ko ay abaken da Nebukadnez-zar ay ari ed Babilonia din siyodad ay nay.

29 Senggep dan to din mangobgobat sin siyodad et pooan da, pati din beey di kaipoipogaw ay nangipabonget en sak-en. Inmipabonget da gapo sin nan-ipooan da si insinso ay indaton dan Baal sin atep di beey da ya nan-isoyat das arak ay indaton da si didiyosen.

30-31 “Manipod sin nanlogian da ay nasyon, pag din lawa sin pangilak di inam-amag din ipogaw ed Juda ya Israel. Manipod pay sin nabangongan nina ay siyodad engganad wani, palalo ay omipabonget da, isonga inkeddeng ko ay dadaelek.

32 Dadaelek gapo sin basbasol di omili ed Israel ya ed Juda—din basol di aari, papangolo, pappadi, mamadto ya amin ay ipogaw, pati din taga-Jerusalem.

33 Dinokogan das sak-en yan olay mo kanayon ay itdoak daida, adi da dengngen ya adi da ipat-pati di pamagbaga.

34 Inpeey da din kaliliget ko ay didiyosen da sin Timplo ay kaidaydayawak et inpakadodogis da.

35 Nan-amag da abe si altar para en Baal sin Tanap ay Ben-hinnom. Isdi ay indaton da din aanak da en Molek ay didiyosen. Adiak inbilin dana ay amagen da ya adiak polos ninemnem dana ay kadodogis ay panbasbasolan di ipogaw ed Juda.”

36 Kanan Yahweh ay Diyos di Israelita, “Inbagbagam sin ipogaw ay abaken din taga-Babilonia din siyodad ay nay et matey da si gobat, betil ya kaeegyat ay sakit. Ed wani, dengngem din ibagak.

³⁷ Awni et alaek daida sin inil-ili ay pangipaaddawiak en daida. Pansisianek daida gapo sin palalo ay bonget ko, ngem asiak itaolis daida isnan ili ay nay ta natalna di biyag da.

³⁸ Manbalin da ay ipogaw ko et sak-en di Diyos da.

³⁹ Iturong ko di nemnem da ta say kanayon ay ipapasnek da ay mangipateg ya emegyat en sak-en, tan say pansigdan da ya din aan-ak da.

⁴⁰ Waday itolag ko en daida ay magay pap-eng na. Adiak isaldeng ay man-amag si siged para en daida ya iturong kon to di nemnem da ay emegyat ya mangipateg en sak-en ta adi dan polos domokog.

⁴¹ Maragsakanak to ay mangidawat si pansigdan da ya naimposoan ay isaad kos daida sin daga ay nay.”

⁴² ⁴³ ⁴⁴

33

1 2 3 4 5

Din Somigedan Kasin Di Juda Ya Israel (33:6-9,14-21)

⁶ Kanan Diyos, “Ed wani, agasak di ipogaw sin siyodad ay nay ta somalon-at da. Agasak din ipogaw ko et ipalak-am ko en daida di ragsak gapo sin natalna ay kasasaad da.

⁷ Itaolik din naipaaddawi ay ipogaw ed Juda ya Israel yan bangonek kasin din ili da ta kaman din iso na ed idi.

⁸ Linisak daida sin amin ay basbasol dan sak-en ya pakawanek daida.

9 Manbalin to ed Jerusalem ay panragragsakak ya kaidaydayawak sin sangoanan di nanasyon ay makadnge sin amin ay siked ay inamag ko en daida. Et manpayegpeg das egyat da gapo sin amin ay bindisyon ya talna ay idawat ko.”

10 11 12 13

14 Kanan Diyos, “Domteng to di timpo ay tong-palek din karik sin ipogaw ed Israel ya Juda.

15 Sin doy ay timpo, pawadaek to di nalinteg ay polin David ay maiarig si pingi et kosto ya nalinteg di iyat na ay mangituray sin ili.

16 Sin doy ay timpo, maisalakan to din ipogaw ed Juda et natalna di biyag da ed Jerusalem. Din ipangadan da sin siyodad da et ‘Si Diyos di Napoan di Kinalinteg mi.’

17 Sak-en si Diyos yan ikarik ay kanayon ay wada di polin David ay mangituray ed Israel.

18 Kanayon abe ay wada di papadi ay polin Levi ay mansilbi en sak-en ay man-idaton si mapooan ya arina, siya abe sin odom ay daton.”

19 Kanan Diyos,

20 “Adi mabalin ay mabaliwan din inkeddeng ko ay iyat di kaagawan ya labi ay mansinokat et kanayon ay wada da sin inkeddeng ko ay timpo da.

21 Say iso na abe ay adi maibabawi din intolag kon David ay baak et adi mamaga di poli na ay maisokat ay man-ari. Adi aben maibabawi din intolag ko sin papadi ay polin Levi ay mansilbi en sak-en.”

22 23 24 25 26

34

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

35

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Din Nalopilop Ay Papil

Sin maikap-at ay tawen ay nanturayan Ari Jehoyakim ed Juda, inbilin Diyos en Jeremias ay man-as nalopilop ay papil ta isolat na amin din inpaipadto na en sisya barbareng ibabawin din kaipoipogaw din basbasol da mo dengngen da kasin din kaeegyat ay inkeddeng Diyos ay dosa da. Tinongpal Jeremias din inbagan Diyos et inpaisolat na am-in en Baruk ay baa na. Pag nan ibaa sin Timplo ta ibasa na sin kaipoipogaw.

Idi inbasa na am-in, waday nangipadamag sin ari, et inpaialin din ari din nalopilop ay papil ta maibasa abe en sisya ya din oopisyal na. Napasamak di sin tinmeg-inana, isonga wada da am-in sin esa ay kowarto ay man-an-anido. Tonggal makdeng ay inbasan di baan di ari di esa ya esa ay paset di naisolat, potoen din ari si gipan et itep-a na sin apoy enggana ay napooan din intiro ay nalopilop ay papil. Magay inpailan din ari ya din iib-a na si egypt ono ladingit begew sin kalin Diyos ay dinnge da. Inbilin din ari ay depapen das da Jeremias en Baruk, ngem laton ay intabon Diyos daida.

Gapo sin doy ay inamag Jehoyakim, inkeddeng Diyos ay magan to di poli na ay manturay,* et mo si Jehoyakim, maitep-a din awak na sin lasin di

---

* **36:** Nanturay si Jehoyakin ay anak Jehoyakim si tolo ay bowan anggoy, asi naipakaan din turay na.

siyodad et adi maiponpon. Mo pay si Jeremias, nan-as esa ay nalopilop ay papil et inpaisolat na kasin en Baruk am-in din naisolat sin napooan ay papil. (36:1-32)

36

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32

Din Naibalodan Jeremias

Sin timpo ay nanturayan Zedekias, inmali din taga-Babilonia ay mangobat ed Juda et linikob da ed Jerusalem. Pag manlobwat din taga-Egipto ay en bomadang sin taga-Juda. Idi inammoan din taga-Babilonia, kinmaan da ed Jerusalem ta en da gobaten din taga-Egipto.

Idi siya di, kanan Jeremias ay nangipadto, “Adi yo kankanan en bay-an din taga-Babilonia si datako, tan awni et somaa din soldadon di Egipto et mantaoli din taga-Babilonia isna. Abaken da din siyodad et pooan da.” Pag dan pabasolen si Jeremias ay kanan da en panggep na ay maitapi sin taga-Babilonia, et inbalod da. (37:1-21)

37

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

38

¹ Dinngen da Sefatias ay anak Matan, Gedalias ay anak Pasur, Jehucal ay anak Selemias ya si Pasur ay anak Malkias din inbagan Jeremias sin amin ay ipogaw. Inbaga nan daida

² din inbagan Diyos ay kanana, “Amin din adi komaan isnan siyodad et matey si gobat, betil ono kaeegyat ay sakit. Ngem adi matey din komaan ay somoko sin taga-Babilonia et makalisi ya matago dan to.”

³ Inbagan aben Jeremias din kanan Diyos en sigurado ay ipalobos na ay abaken din sosoldadon di ari ed Babilonia din siyodad.

⁴ Pag kanan din oopisyal sin ari, “Lebbeng na ay matey din ipogaw ay nay, tan pakapkapsotena di nemnem din sosoldado ay nabay-an sin siyodad ya din kaipoipogaw begew sin ibagbaga na. Baken din pansigdan di ipogaw di nemnemnemena mo adi et din kadadaelan da.”

⁵ Kanan Ari Zedekias, “Wadan dakayo mo sino di layden yo ay amagen en sisya. Adiak paritan dakayo.”

⁶ Wada di bobon Malkias ay anak di ari sin pantean di gogowardiyen di palasyo yan magay danom na, pitek anggoy di wada. Ina das Jeremias yan tinalian da, asi da in-oy-oy ay inkosnong sin bobon, et nailemlem sin pitek.

⁷ Dinngen Ebed-Melek ay taga-Etiopia ay esa ay opisyal sin palasyon di ari ay inkosnong das Jeremias sin bobon. Sin doy ay timpo, wada din ari ay tinmotokdo ay manongtong si kaso sin kad-an di makwani en Segpan Benjamin.

⁸ Tinaynan Ebed-Melek din palasyo et en nakikali sin ari.

⁹ Kanana, “Apo ari, lawlawa di inamag da en Jeremias ay mamadto, tan inkosnong da si bobon et matey isdi si dagaang mo enggay magay tinapay sin siyodad.”

10 Pag kanan din ari en Ebed-Melek, “Mankoyog ka si tolonpo* ay lallalaki ay wadas na ta en yo enaten sin bobon si Jeremias ay mamadto ta adi matey.”

11 Et inkoyog Ebed-Melek din lallalaki, pag en nan-as daan ay lopot sin pan-idoldolinan sin palasyo. Tinaliana din lopot, pag nan ioy-oy en Jeremias sin bobon.

12 Pag kanan Ebed-Melek en Jeremias, “Iamag mo sin gagayyek mo din lopot ay iapin mo sin lobid.” Et say inyat Jeremias.

13 Ginoyod da din lobid et binmala si Jeremias sin sakdoan. Pag mantee sin kad-an di gogowardiya.

14 Sin namingsan, inpaayag Ari Zedekias din mamadto ay si Jeremias et inparang dan sisya sin maikatlo ay segpan di Timplo. Kanana en Jeremias, “Waday salodsodek en sik-a yan maga koma di ilibak mo.”

15 Kanan Jeremias ay nanongbat en Zedekias, “Mo ibagak din tet-ewa, omipapse ka met. Mo bagbagaak sik-a, adi ka met laeng patien.”

16 Isonga inlimed Ari Zedekias ay nansapata en Jeremias ay kanana, “Isapatak sin matmatago ay Diyos ay nangidawat si biyag tako ay adiak peslen sik-a ono idawat sin ipogaw ay manpanggep si biyag mo.”

17 Pag kanan Jeremias en Zedekias, “Siya na di kanan Yahweh ay Kangatoan ay Turay ay Diyos di Israelita: Mo somoko ka sin oopisyal di ari ed

* **38:10** “Tolonpo” di kanana sin MT. Din kanana abe sin LXX ya esa ay manuskrito ay Hebreo et “tolo.”

Babilonia, adi kan matey mo adi et makalisi kayo ay sinpamilya. Adi aben mapooan din siyodad.

¹⁸ Ngem mo adi ka somoko, abaken das dakayo ya segpen da ya pooan da din siyodad yan adi ka makalisi.”

¹⁹ Kanan Ari Zedekias en Jeremias, “Emegyatak met sin Jujudio ay naitapi sin taga-Babilonia tan into et mo omipolang din taga-Babilonia en daida et pomaligat da.”

²⁰ Ngem kanan Jeremias, “Aga, adi mapasamak sa. Basta tongpalem din kalin Diyos ay ibagak en sik-a et kosto di pantongpalam ya makalisi ka.

²¹ Ngem mo adi ka somoko, wada di inpaammon Diyos en sak-en ay mapasamak:

²² Amin din babbabai ay nabay-an sin palasyo et maipabala da ta maipolang da sin oopisyal di ari ed Babylonia. Mo labsan daka yan kanan da, ‘In-aw-awan daka sin pantaltalkam ay gagayyem mo et adi da binigbig din turay mo. Ed wani ay mailemlem din sikim sin pitek yan binaybay-an daka.’ ”

²³ Pag ipidwan Jeremias ay nangwani, “Amin din aas-awa ya aan-ak yo yan maipolang da sin taga-Babilonia. Olay sik-a yan adi ka makalisi et depapen daka ay balod din ari ed Babylonia yan mapooan abe din siyodad ay nay.”

²⁴ Pag kanan Zedekias en Jeremias, “Adi kan daddad-aten nan nankalian ta si olay sino tan mo say iyat mo et matey ka.

²⁵ Mo dengngen din oopisyal ay nankali ta yan egyaten das sik-a ay peslen daka mo adi kan ibaga din inbagak.

²⁶ Ibagam en daida ay nanopakaasi kan sak-en ta adi kan maiey ay en matey sin beey Jonatan."

²⁷ Inmey tet-ewa amin din oopisyal ay en nansalodsod en sisya, ngem say insongbat na amin din inbagan di ari, et ginminek da tan magay nannge sin nankalian da.

²⁸ Et nantee si Jeremias sin kad-an di gogowardiya enggana sin agew ay naabakan di Jerusalem.

Din Naipaaddawian Da Jeremias Ed Egipto

Sin maikasinfo ya esa ay tawen ay nanturayan Zedekias ed Juda, pinilit din sosoldado ay taga-Babilonia ay sinenggep sin alad ed Jerusalem. Linmayaw si Zedekias sin labi, ngem dinpap din sosoldado et initlod di odom ed Ribla ay sakop di Hamat. Isdi ay pinse da din aan-ak Zedekias sin sangoanana, pag dan boldingan sisya et inbaa da ed Babilonia ay maibalod. Din odom ay soldado et pinooan da din bebbeey ed Jerusalem ya binakas da din alad. Pag dan ikoyog din kaad-adoan ay omili ed Babilonia. Binay-an da anggoy din kabibitegan en daida et dinotokan das Gedalias ay gobernador.

Kanan da en oway si Jeremias mo makiey ed Babilonia ono mantee ed Juda. Pinili na ed Juda et en nantee ed Mizpa ay kad-an Gedalias. Ngem baken nabayag yan wada day namse en Gedalias. Emegyat di odom ay Judio sin amagen din taga-Babilonia et dinamag da en Jeremias mo sinoy layden Diyos ay amagen da. Inpadto na ay mo mantee da ed Juda, pasigeden Diyos di biyag da, ngem mo lomayaw da ed Egipto, matey da am-in

si gobat, betil ya kaeegyat ay sakit. Ngem adi dan inonodan din layden Diyos, mo adi et pinilit da ay makiey si Jeremias ed Egipto. Sin kawada nas di, waday inpaammon Diyos en sisya maipanggеп en Baruk ay baa na. (39:1-44:14)

39

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

40

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

41

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

42

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

43

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

44

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30

45

Din Inkarin Diyos En Baruk

¹ Siya na din inbagan din mamadto ay si Jeremias en Baruk ay anak Nerias idi nakdeng ay insolat Baruk si nalopilop ay papil din inbagbaga na en sisya. Sin doy ay timpo yan say maikap-at ay tawen ay nanturayan Jehoyakim ay anak Josias ay ari ed Juda. Kanan Jeremias,

² “Siya na di kanan Yahweh ay Diyos di Israelita en sik-a ay Baruk:

³ Kankanam, ‘Kaasiak pay isna! Tinapian Diyo din ligat ko ya panladladingitak. Enggay nabbayak ay manpakpakaasi yan magay lomaganana.’”

⁴ Ngem kanan Diyo: “Dadaelek din insaad ko ya gabotek din inmolak. Amagek na isnan intiro ay daga.

⁵ Apay nga an-anapem di somigedan di kasasaad mo? Adi kan say iyat, tan dosaek amin ay ipogaw, ngem sik-a pay yan adi ka maan-ano olay intoy em-emeyam.” Siya na di inbagan Diyo.

*Din Naipadto Maipanggep Sin Odom Ay Nasyon
Ya Din Nadadaelan Di Siyodad Ay Jerusalem*

Wada abe di inpadton Jeremias maipanggep si odom ay nasyon ay ed Egipto, Filistia, Moab, Ammon, Edom, Damascus, Kedar, Hazor ya Elam. Kanana en makilak-am da am-in si dosa babaen sin taga-Babilonia, ngem asi pabaroan Diyo din kasasaad di nasyon ay Egipto, Moab, Ammon ya Elam. Pag dosaen aben Diyo ed Babilonia.

Sin naodi ay kapitulo (52:1-34) madad-at kasing din naabakan ya nadadaelan di Jerusalem. Din istorya ay nay et madtengan abe sin 2 Aari kapitulo 24-25. (46:1-52:34)

46

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28

47

1 2 3 4 5 6 7

Jeremias 48:1

xlviii

Jeremias 52:34

48

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
41 42 43 44 45 46 47

49

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39

50

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
41 42 43 44 45 46

51

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59
60 61 62 63 64

52

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

**Kankanaey Bible
The Holy Bible in the Kankanaey language of the
Republic of the Philippines**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

Language: Kankanaey

Translation by: Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

287e9051-f62a-52c2-b51a-3c821ef89a36